ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (třetího senátu)

17. července 2008 *

Ve věci C-226/07,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím Finanzgericht Düsseldorf (Německo) ze dne 27. dubna 2007, došlým Soudnímu dvoru dne 7. května 2007, v řízení

Flughafen Köln/Bonn GmbH

proti

Hauptzollamt Köln,

SOUDNÍ DVŮR (třetí senát),

ve složení A. Rosas, předseda senátu, J. N. Cunha Rodrigues, J. Klučka, A. Ó Caoimh (zpravodaj) a A. Arabadžev, soudci,

* Jednací jazyk: němčina.

generální advokát: M. Poiares Maduro,
vedoucí soudní kanceláře: B. Fülöp, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 10. dubna 2008,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za Flughafen Köln/Bonn GmbH D. Schieboldem a A. Richterem, Rechtsanwälte,

– za Hauptzollamt Köln O. Meyerem, Oberregierungsrat, a K. Deutschmannem, jako zmocněncem,

– za italskou vládu I. M. Bragugliou, jako zmocněncem, ve spolupráci s G. Albenziem, avvocato dello Stato,

– za Komisi Evropských společenství W. Möllsem, jako zmocněncem,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 14 odst. 1 písm. a) směrnice Rady 2003/96/ES ze dne 27. října 2003, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny (Úř. věst L 283, s. 51; Zvl. vyd. 09/01, s. 405).

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Flughafen Köln/Bonn GmbH a Hauptzollamt Köln (celní úřad v Kolíně), jehož předmětem je odmítnutí posledně uvedeného orgánu vrátit daň zaplacenou prvně uvedenou společností za rok 2004 z plynového oleje používaného k výrobě elektřiny.

Právní rámec

Právní úprava Společenství

3 První až šestý bod odůvodnění směrnice 2003/96 zní následovně:

„(1) Oblast působnosti směrnice Rady 92/81/EHS ze dne 19. října 1992 o harmonizaci struktury spotřebních daní z minerálních olejů [(Úř. věst. L 316, s. 12), ve znění směrnice Rady 94/74/ES ze dne 22. prosince 1994 (Úř. věst. L 365, s. 46; Zvl. vyd. 09/01, s. 264)] a směrnice Rady 92/82/EHS ze dne 19. října 1992 o sbližování sazeb spotřebních daní z minerálních olejů [(Úř. věst. L 316, s. 19), ve znění směrnice 94/74], je omezena na minerální oleje.

(2) Neexistence předpisů Společenství o minimální daňové sazbě na elektřinu a jiné energetické produkty než minerální oleje může nepříznivě ovlivnit řádné fungování vnitřního trhu.

(3) Řádné fungování vnitřního trhu a dosažení cílů ostatních politik Společenství vyžaduje stanovit na úrovni Společenství minimální úrovně zdanění pro většinu energetických produktů, včetně elektřiny, zemního plynu a uhlí.

(4) Závažné rozdíly mezi vnitrostátními úrovněmi zdanění energie, které uplatňují členské státy, by mohly být škodlivé pro řádné fungování vnitřního trhu.

(5) Prostřednictvím stanovení vhodných minimálních úrovní zdanění ve Společenství se mohou snížit stávající rozdíly mezi vnitrostátními úrovněmi zdanění.

(6) V souladu s článkem 6 [ES] musejí být požadavky na ochranu životního prostředí zahrnuty do vymezení a provádění ostatních politik Společenství.“

4 Článek 1 směrnice 2003/96 stanoví, že členské státy zdaní energetické produkty a elektřinu v souladu s touto směrnicí.

5 Článek 2 odst. 1 písm. b) uvedené směrnice, ve spojení s odstavcem 5 stejného článku, stanoví, že pro její účely se pojmem „energetické produkty“ rozumějí výrobky „kódů KN 2701, 2702 a 2704 až 2715“, tak jak jsou uvedeny v nařízení Komise (ES) č. 2031/2001 ze dne 6. srpna 2001, kterým se mění příloha nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku (Úř. věst. L 279, s. 1; Zvl. vyd. 02/02, s. 382), tedy mimo jiné plynový olej zařazený pod číslo 2710 uvedené kombinované nomenklatury (dále jen „KN“).

6 Podle čl. 4 odst. 1 směrnice 2003/96 nesmí být „[ú]rovně zdanění, které členské státy uplatňují na energetické produkty a elektřinu podle článku 2, nižší než minimální úrovně zdanění předepsané touto směrnicí“.

7 Články 7 až 10 směrnice 2003/96 stanoví, že od 1. ledna 2004 se minimální úrovně zdanění platné pro pohonné hmoty, paliva, jakož i elektřinu stanoví podle přílohy 1 této směrnice.

8 Podle čl. 14 odst. 1 písm. a) směrnice 2003/96:

„1. Kromě obecných ustanovení obsažených ve směrnici [Rady] 92/12/EHS [ze dne 25. února 1992 o obecné úpravě, držení, pohybu a sledování výrobků podléhajících spotřební dani (Úř. věst. L 76, s. 1; Zvl. vyd. 09/01, s. 179), ve znění směrnice Rady 2000/47/ES ze dne 20. července 2000 (Úř. věst. L 193, s. 73; Zvl. vyd. 02/10, s. 186)] o osvobození od daně určitých způsobů použití výrobků, které jsou předmětem daně, a aniž jsou dotčeny ostatní předpisy Společenství, osvobodí členské státy za podmínek, které samy stanoví za účelem správného a jednoznačného uplatnění takových osvobození od daně a předcházení daňovým únikům, vyhýbání se daňovým povinnostem nebo zneužití daňového režimu, od zdanění tyto výrobky:

a) energetické produkty a elektřinu používané k výrobě elektřiny a elektřinu používanou k udržení schopnosti vyrábět elektřinu. Členské státy však mohou z důvodu ochrany životního prostředí podrobit tyto výrobky zdanění, aniž by musely dodržovat minimální úrovně zdanění stanovené v této směrnici. V takovém případě se zdanění těchto výrobků nezohledňuje pro účely splnění minimální úrovně zdanění elektřiny podle článku 10“.

9 Článek 21 odst. 5 třetí pododstavec směrnice 2003/96 stanoví následující:

„Subjekt vyrábějící elektřinu pro vlastní použití se považuje za distributora. Bez ohledu na čl. 14 odst. 1 písm. a) mohou členské státy osvobodit malé výrobce elektřiny od daně, pokud jsou zdaněny energetické produkty používané pro výrobu této elektřiny“.

10 Článek 28 odst. 1 až 3 směrnice 2003/96 stanoví:

„1. Členské státy přijmou a zveřejní právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 31. prosince 2003. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

2. Členské státy budou používat tyto předpisy od 1. ledna 2004, s výjimkou ustanovení na základě článku 16 a čl. 18 odst. 1, která mohou být používána od 1. ledna 2003.

3. Tato opatření přijatá členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy."

11 Podle článku 30 uvedené směrnice:

„Bez ohledu na čl. 28 odst. 2 se směrnice 92/81/EHS a 92/82/EHS zrušují ode dne 31. prosince 2003."

Vnitrostátní právní úprava

12 Zákon o dani z minerálních olejů (Mineralölsteuergesetz) ze dne 21. prosince 1992 (BGBl. 1992 I, s. 2185, dále jen „zákon o dani z minerálních olejů"), ve znění platném

v době rozhodné z hlediska skutečností v původním řízení, obsahoval, mimo jiné, následující ustanovení:

„§ 1 – Definice

(1) Minerální oleje podléhají na daňovém území dani z minerálních olejů. […]

(2) Minerálními oleji ve smyslu zákona jsou:

[…]

4. zboží čísla 2710 [KN],

§ 2 – Základní sazba, definice

(1) Daň činí

[…]

4. Pro 1000 litrů plynového oleje podpoložky 2710 00 69 [KN]

a) s obsahem síry více než 10 mg/kg 485,70 eur,

b) s obsahem síry maximálně 10 mg/kg 470,40 eur […]“

13 Zákon o dani z elektřiny (Stromsteuergesetz) ze dne 24. března 1999 (BGBl. 1999 I, s. 378), ve znění platném v době rozhodné z hlediska skutečností v původním řízení, stanovil ve svém § 9 odst. 1 bodu 3, že elektřina vyrobená v zařízeních o nominálním elektrickém výkonu maximálně dva megawatty je při dodržení určitých podmínek osvobozena od této daně.

14 Zákon o energetické dani (Energiesteuergesetz) ze dne 15. července 2006 (BGBl. 2006 I, s. 1534, dále jen „zákon o energetické dani“), který nabyl účinnosti dne 1. srpna 2006, zrušil od tohoto data, odvolávaje se výslovně na směrnici 2003/96, zákon o dani z minerálních olejů. Obsahuje mimo jiné následující ustanovení:

„§ 1 – Daňové území, energetické produkty

(1) Energetické produkty podléhají na daňovém území energetické dani. […]

(2) Energetickými produkty ve smyslu zákona jsou:

[…]

2. zboží čísel […] 2704 až 2715 [KN]

[…]

§ 2 – Sazba daně

(1) Daň činí

[…]

4. Pro 1000 litrů plynového oleje podpoložek 2710 19 41 až 2710 19 49 [KN]

a) s obsahem síry více než 10 mg/kg 485,70 eur,

b) s obsahem síry maximálně 10 mg/kg 470,40 eur

[…]

(3) Odchylně od odstavců 1 a 2 daň činí

1. Pro 1000 litrů řádně označeného plynového oleje podpoložek 2710 19 41 až 10 19 [KN]

a) s obsahem síry více než 50 mg/kg

do 31. prosince 2008 61,35 eur,

od 1. ledna 2009 76,35 eur,

b) s obsahem síry maximálně 50 mg/kg 61,35 eur,

[…]

pokud je používán jako palivo nebo jako pohon plynových turbín a spalovacích motorů v zařízeních, na něž se vztahuje preferenční režim ve smyslu § 3 a 3a, nebo je dodáván k těmto účelům […]

§ 3 – Zařízení, na něž se vztahuje preferenční režim

(1) Zařízení, na něž se vztahuje preferenční režim, jsou stacionární zařízení

1. jejichž mechanická energie slouží výhradně k výrobě elektřiny

[…]

§ 53 – Osvobození od daně pro výrobu elektřiny a kombinovanou výrobu energie a tepla

(1) Osvobození od daně se s výhradou odstavce 2 přiznává na žádost pro energetické produkty, které byly prokazatelně […] zdaněny a které byly použity

1. k výrobě elektřiny ve stacionárních zařízeních

[…]

Pokud v případě první věty bodu 1 mechanická energie vyrobená v zařízení slouží vedle výroby elektřiny rovněž jiným účelům, je daňové osvobození přiznáno pouze pro podíl energetických produktů použitý k výrobě elektřiny.

2) Odstavec 1 první věta bod 1 platí pouze pro zařízení s nominálním elektrickým výkonem větším než dva megawatty.

3) Nárok na osvobození od daně má osoba, která použila energetické produkty.“

Spor v původním řízení a předběžná otázka

15 Žalobkyně v původním řízení je provozovatelkou letiště Kolín/Bonn (Německo). K napájení letadel palubní elektřinou používá pozemní elektrické agregáty. Pro výrobu této elektřiny použila v kalendářním roce 2004 celkem 585 642 litrů zdaněného plynového oleje.

16 Dne 30. prosince 2005 uvedená žalobkyně podala u Hauptzollamt Köln žádost o vrácení této daně a k odůvodnění své žádosti se dovolávala čl. 14 odst. 1 písm. a) směrnice 2003/96.

17 Dne 18. ledna 2006 byla tato žádost zamítnuta jednak proto, že zákon o dani z minerálních olejů nestanoví žádné vrácení daně v případě použití zdaněného plynového oleje k výrobě elektřiny, a jednak proto, že čl. 14 odst. 1 písm. a) směrnice 2003/96 nemá žádný přímý účinek.

18 Žalobkyně v původním řízení podala po neúspěšném správním řízení žalobu k Finanzgericht Düsseldorf.

19 V předkládacím rozhodnutí tento soud uvádí, že v rozsudku ze dne 10. června 1999, Braathens (C-346/97, Recueil, s. I-3419, body 29 až 31), Soudní dvůr připustil přímý účinek čl. 8 odst. 1 písm. b) směrnice 92/81. Přitom znění úvodního odstavce uvedeného čl. 8 odst. 1 znění je obdobné znění úvodního odstavce čl. 14 odst. 1 směrnice 2003/96. Mimoto čl. 8 odst. 1 písm. b) směrnice 92/81 stanoví, podobně jako čl. 14 odst. 1 písm. a) první věta směrnice 2003/96, jasnou a přesnou povinnost osvobození.

20 Uvedený soud se však ptá, zda je bezpodmínečný a přesný charakter uvedeného čl. 14 odst. 1 písm. a) zpochybněn skutečností, že podle druhé věty tohoto ustanovení mohou členské státy podrobit energetické produkty zdanění „z důvodu ochrany životního prostředí". V tomto ohledu uvedený soud tvrdí, že i když se zdá, že tyto důvody, které nejsou směrnicí 2003/96 definovány, přiznávají vnitrostátnímu zákonodárci posuzovací pravomoc, pokud jde o výběr energetických produktů, které se rozhodne zdanit, či nikoli, je nicméně možné určit, zda tento zákonodárce využil, nebo nevyužil pravomoci, která mu tak byla přiznána uvedeným čl. 14 odst. 1 písm. a). V předpisech, které následně změnily zákon o dani z minerálních olejů, nebo v přípravných dokumentech k nim přitom nic nenasvědčuje tomu, že by vnitrostátní zákonodárce chtěl z důvodů ochrany životního prostředí zachovat zdanění plynového oleje používaného k výrobě elektřiny. Vnitrostátní zákonodárce tedy zcela jednoduše zůstal v tomto ohledu nečinný a neprovedl ve stanovených lhůtách ustanovení čl. 14 odst. 1 písm. a) směrnice 2003/96. K tomuto provedení došlo až přijetím zákona o energetické dani, který nabyl účinnosti dne 1. srpna 2006.

21 Za těchto podmínek se Finanzgericht Düsseldorf rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Musí být čl. 14 odst. 1 písm. a) [směrnice 2003/96] vykládán tak, že se podnik, který použil zdaněný plynový olej zařazený do čísla 2710 [KN] k výrobě elektřiny a který podal žádost o vrácení daně, může přímo dovolávat tohoto ustanovení?"

K předběžné otázce

22 Svou otázkou se předkládající soud ptá, zda čl. 14 odst. 1 písm. a) směrnice 2003/96 v rozsahu, ve kterém stanoví osvobození energetických produktů používaných k výrobě elektřiny od daně stanovené touto směrnicí, má přímý účinek v tom smyslu, že se ho může dovolávat jednotlivec před vnitrostátními soudy v rámci takového sporu, jakým je spor v původním řízení, s vnitrostátními celními orgány, aby zabránil použití vnitrostátní právní úpravy, která je s tímto ustanovením neslučitelná.

23 Podle ustálené judikatury Soudního dvora ve všech případech, kdy se ustanovení směrnice z hlediska svého obsahu jeví jako bezpodmínečná a dostatečně přesná, jsou jednotlivci oprávněni dovolávat se jich před vnitrostátními soudy vůči státu, a to jak v případě, že stát směrnici včas neprovedl do vnitrostátního práva, tak i v případě, že ji provedl nesprávně (viz zejména rozsudky ze dne 19. listopadu 1991, Francovich a další, C-6/90 a C-9/90, Recueil, s. I-5357, bod 11; ze dne 11. července 2002, Marks & Spencer, C-62/00, Recueil, s. I-6325, bod 25, jakož i ze dne 5. října 2004, Pfeiffer a další, C-397/01 až C-403/01, Sb. rozh. s. I-8835, bod 103).

24 Je nesporné, že v době skutkových okolností ve věci v původním řízení, tedy po uplynutí lhůty pro provedení směrnice 2003/96 stanovené v jejím čl. 28 odst. 1, tj. 31. prosince 2003, nepřijala Spolková republika Německo zvláštní vnitrostátní opatření za účelem provedení této směrnice do německého práva. Taková prováděcí opatření byla přijata až následně v zákoně o energetické dani, který nabyl účinnosti dne 1. srpna 2006.

25 Je rovněž nesporné, že Spolková republika Německo nevyužila v době skutkových okolností ve věci v původním řízení možnosti upravené čl. 14 odst. 1 písm. a) druhou větou směrnice 2003/96, která jí umožňovala zavést odchylně od režimu osvobození stanoveného první větou tohoto ustanovení režim zdanění „z důvodu ochrany životního prostředí“, pokud jde o energetické produkty, jako je plynový olej, používané

k výrobě elektřiny. Nebylo totiž popřeno, že režim zdanění platný v tomto členském státě v předmětné době nebyl motivován takovými důvody, ale že se omezil na provedení režimu zdanění minerálních olejů stanoveného předtím směrnicemi 92/81 a 92/82 do vnitrostátního práva.

26 Při jednání však italská vláda tvrdila, že lhůta pro provedení uvedená v čl. 28 odst. 1 směrnice 2003/96 se nepoužije na ustanovení, která podobně jako ustanovení čl. 14 odst. 1 písm. a) druhé věty uvedené směrnice dávají členským státům možnost volby.

27 Takovou argumentaci ale nelze přijmout. Článek 28 odst. 1 směrnice 2003/96 totiž stanoví, zcela jednoznačně, že členské státy přijmou vnitrostátní opatření nezbytná pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 31. prosince 2003, aniž by činil jakýkoliv rozdíl mezi jejími ustanoveními. Mimoto je v každém případě nesporné, že zákon o energetické dani, který nabyl účinnosti dne 1. srpna 2006, za účelem provedení ustanovení směrnice 2003/96 do německého práva, neprovedl možnost stanovenou v čl. 14 odst. 1 písm. a) druhé větě uvedené směrnice, takže otázka délky lhůty stanovené členským státům pro provedení tohoto posledně uvedeného ustanovení nemá žádný vliv na odpovědi, které je třeba dát předkládajícímu soudu.

28 Za těchto okolností je třeba přezkoumat, zda, jak tvrdí žalobkyně v původním řízení a Komise, má čl. 14 odst. 1 písm. a) směrnice 2003/96 z hlediska svého obsahu jednak dostatečně přesný charakter, a jednak bezpodmínečný charakter, aby se ho mohl přímo dovolávat jednotlivec vůči orgánům dotčeného členského státu, pokud jde o období, během kterého nebyla směrnice tímto státem, po uplynutí lhůty stanovené v jejím čl. 28 odst. 1, provedena do vnitrostátního práva.

29 Co se týče první podmínky, je třeba konstatovat, že čl. 14 odst. 1 písm. a) směrnice 2003/96 v rozsahu, v němž ukládá členským státům povinnost nepodrobit zdanění

stanovenému touto směrnicí energetické produkty používané k výrobě elektřiny, je dostatečně přesné, jelikož jasně vymezuje produkty, kterých se osvobození týká (viz, obdobně, rozsudky ze dne 19. ledna 1982, Becker, 8/81, Recueil, s. 53, bod 27, a výše uvedený rozsudek Braathens, bod 31).

30 Co se týče druhé podmínky, z ustálené judikatury vyplývá, že okolnost, že ustanovení směrnice nabízí členským státům možnost volby, nutně nevylučuje, že obsah práv takto přiznaných jednotlivcům může být s dostatečnou přesností určen již na základě samotných ustanovení směrnice (viz, v tomto smyslu, výše uvedený rozsudek Francovich a další, bod 17, a rozsudek ze dne 4. prosince 1997, Kampelmann a další, C-253/96 až C-258/96, Recueil, s. I-6907, bod 39).

31 Jak vyplývá z ustálené judikatury, bezpodmínečný charakter povinnosti osvobození nemůže být nijak zpochybněn prostorem pro uvážení vyhrazeným členským státům takovým uváděcím obratem, jaký je uveden v čl. 14 odst. 1 směrnice 2003/69, podle kterého jsou osvobození udělena uvedenými státy „za podmínek, které samy stanoví za účelem správného a jednoznačného uplatnění takových osvobození od daně a předcházení daňovým únikům, vyhýbání se daňovým povinnostem nebo zneužití daňového režimu“. Členský stát totiž nemůže namítat vůči daňovému poplatníkovi, který může prokázat, že jeho daňové postavení skutečně spadá do jedné z kategorií osvobození stanovených směrnicí, skutečnost, že tento stát nepřijal ustanovení určená právě k usnadnění použití tohoto osvobození (viz, obdobně, výše uvedené rozsudky Becker, bod 33; Braathens, bod 31; rozsudky ze dne 10. září 2002, Kügler, C-141/00, Recueil, s. I-6833, bod 52; ze dne 6. listopadu 2003, Dornier, C-45/01, Recueil, s. I-12911, bod 79, jakož i ze dne 17. února 2005, Linneweber a Akritidis, C-453/02 a C-462/02, Sb. rozh. s. I-1131, bod 34).

32 Na rozdíl od toho, co tvrdí žalobkyně v původním řízení a italská vláda, tento závěr není vyvrácen možností členských států, stanovenou v čl. 14 odst. 1 písm. a) druhé větě směrnice 2003/96, zdanit dotčené produkty z důvodu ochrany životního prostředí. Toto omezení pravidla osvobození má totiž pouze případný charakter a členský stát, který tuto možnost nevyužil, se nemůže dovolávat svého vlastního opomenutí, aby daňovému poplatníkovi odepřel prospěch z osvobození, kterého se

legitimně může domáhat na základě směrnice 2003/96 (viz, obdobně, výše uvedené rozsudky Kügler, body 59 a 60, jakož i Linneweber a Akritidis, bod 35).

33 Z toho vyplývá, že povinnost stanovená v čl. 14 odst. 1 písm. a) směrnice 2003/96 osvobodit od daně stanovené uvedenou směrnicí energetické produkty určené k výrobě elektřiny je dostatečně přesná a bezpodmínečná, aby jednotlivcům přiznávala právo se jí dovolávat před vnitrostátním soudem za účelem zpochybnění vnitrostátní právní úpravy, která je s ní neslučitelná.

34 Podle ustálené judikatury je nárok na získání vrácení daní vybraných v členském státě v rozporu s pravidly práva Společenství důsledkem a doplňkem práv přiznaných jednotlivcům ustanoveními práva Společenství, tak jak jsou vykládána Soudním dvorem (viz, zejména, rozsudky ze dne 9. února 1999, Dilexport, C-343/96, Recueil, s. I-579, bod 23; ze dne 8. března 2001, Metallgesellschaft a další, C-397/98 a C-410/98, Recueil, s. I-1727, bod 84, jakož i výše uvedený rozsudek Marks & Spencer, bod 30).

35 Je třeba ještě uvést, že při jednání účastníci původního řízení vysvětlili v odpovědi na dotaz Soudního dvora k tomuto bodu, že elektřina vyráběná žalobkyní v původním řízení spadala v době, kdy nastaly sporné skutečnosti, do rozsahu působnosti § 9 odst. 1 bodu 3 zákona o dani z elektřiny ze dne 24. března 1999, ve znění platném v předmětné době, který v podstatě stanovil osvobození od daně u elektřiny vyráběné subjekty, jejichž zařízení nepřekročila určitý práh nominálního elektrického výkonu.

36 S přihlédnutím k těmto skutečnostem Komise a žalovaný v původním řízení tedy na stejném jednání tvrdili, že není v souladu se směrnicí 2003/96, aby energetické produkty používané žalobkyní v původním řízení k výrobě elektřiny byly osvobozeny od daně, jelikož samotná vyráběná elektřina je rovněž od daně osvobozena. Pokud totiž podle čl. 21 odst. 5 třetího pododstavce směrnice 2003/96 mohou členské státy bez ohledu na čl. 14 odst. 1 písm. a) této směrnice osvobodit od daně elektřinu vyráběnou malými výrobci elektřiny, je tomu tak s výslovnou podmínkou, že energetické produkty používané pro tento účel budou zdaněny. Žalobkyně v původním

řízení nicméně k tomto bodu uvedla, že předpis, který provedl uvedenou směrnici v průběhu roku 2006, právě zavedl zvláštní sazbu daně, která je značně nižší, než je základní sazba, která byla platná v době rozhodné z hlediska skutečností v původním řízení.

37 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že svou otázku Soudnímu dvoru předkládající soud omezil na výklad čl. 14 odst. 1 písm. a) směrnice 2003/96 a že výše uvedené skutkové a právní okolnosti, které byly vzneseny a projednány poprvé během jednání před Soudním dvorem, nebyly uvedeny ani v předkládacím rozhodnutí, ani v písemných vyjádřeních předložených zúčastněnými; účastníci původního řízení mimoto v odpovědi na dotaz Soudního dvora k tomuto tématu potvrdili, že tento aspekt sporu nebyl během jednání v původním řízení projednáván.

38 Za těchto podmínek, při nedostatku přesnějších a podrobnějších informací v tomto ohledu, má Soudní dvůr za to, že ze spisu, který mu byl předložen, nevyplývá s dostatečnou průkazností, že by tyto různé okolnosti mohly být relevantní pro vyřešení sporu v původním řízení, a tudíž být užitečné předkládajícímu soudu, který – jakožto soud, jenž nese odpovědnost za soudní rozhodnutí, které bude vydáno – je v nejlepším postavení, aby posoudil s ohledem na konkrétní okolnosti věci, která mu byla předložena, relevanci otázek, které klade Soudnímu dvoru.

39 Na položenou otázku je tudíž třeba odpovědět tak, že čl. 14 odst. 1 písm. a) směrnice 2003/96 v rozsahu, ve kterém stanoví osvobození energetických produktů používaných k výrobě elektřiny od daně stanovené touto směrnicí, má přímý účinek v tom smyslu, že se ho může dovolávat jednotlivec před vnitrostátními soudy – pokud jde o období, během kterého dotyčný členský stát nesplnil povinnost provést ve stanovené lhůtě tuto směrnici do svého vnitrostátního práva – v rámci takového sporu, jakým je spor v původním řízení, s vnitrostátními celními orgány tohoto státu, aby zabránil použití vnitrostátní právní úpravy, která je s tímto ustanovením neslučitelná, a tak získal zpět daň, která je s ním v rozporu.

K nákladům řízení

40 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (třetí senát) rozhodl takto:

Článek 14 odst. 1 písm. a) směrnice Rady 2003/96/ES ze dne 27. října 2003, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny, v rozsahu, ve kterém stanoví osvobození energetických produktů používaných k výrobě elektřiny od daně stanovené touto směrnicí, má přímý účinek v tom smyslu, že se ho může dovolávat jednotlivec před vnitrostátními soudy – pokud jde o období, během kterého dotyčný členský stát nesplnil povinnost provést ve stanovené lhůtě tuto směrnici do svého vnitrostátního práva – v rámci takového sporu, jakým je spor v původním řízení, s vnitrostátními celními orgány tohoto státu, aby zabránil použití vnitrostátní právní úpravy, která je s tímto ustanovením neslučitelná, a tak získal zpět daň, která je s ním v rozporu.

Podpisy.